

Advies

Voorontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van de inkomsten die in aanmerking kunnen worden genomen voor de berekening van de vergoeding van de bewindvoerders alsook van de kosten die als uitzonderlijk en de ambtsverrichtingen die als buitengewoon kunnen worden beschouwd

maandag 16 oktober 2023

Inleiding

Het voorontwerp van KB inzake de vergoeding van bewindvoerders hangt ontegensprekelijk samen met het recente goedgekeurde wetsontwerp nr. 55K3544 betreffende het statuut van bewindvoerder. Een samenlezing van beide documenten noopt tot de volgende opmerkingen.

1. Algemene opmerkingen

De OVB meent dat bepaalde formuleringen in het KB **onduidelijk en voor discussie** vatbaar zijn. Het is dan ook niet ondenkbaar dat opnieuw lokale praktijken zullen ontstaan op basis van het oordeel van de vrederechter, wat men net beoogde tegen te gaan middels de invoering van een forfait.

Een voorbeeld:

- De regeling over de kilometervergoeding zoals thans opgenomen in het goedgekeurde wetsontwerp betreft enkel de verplaatsing tussen het kanton van de bevoegde Vrederechter en de plaats van de buitengewone ambtsverrichting.

2. Artikelsgewijze opmerkingen

2.1 KB art. 1 – Dagelijks beheer en kosten - Berekeningsbasis forfait

De OVB stelt voor dat de volgende elementen worden toegevoegd aan de berekeningsbasis voor de forfaitaire vergoeding per jaar en per bewind.

A. Toe te voegen elementen

i) Inkomensgarantie ouderen: art. 1, §1, 2° KB

Als bestaansmiddelen te laag zijn, wordt een inkomensgarantie ouderen toegekend die wordt uitbetaald door de FPD. Dit dient bijkomend te worden opgenomen bij de inkomsten van de beschermde persoon die als berekeningsbasis dienen, meer bepaald in art. 1, §1, 2° KB.

Denk bv. aan een echtpaar waarvan de man onder bewind staat. De vrouw is ouder en ontvangt een pensioen, maar staat niet onder bewind. Het enige inkomen dat dan voorligt, is de inkomensgarantie ouderen. Als dat dan niet mag worden beschouwd als inkomen, zijn er geen inkomsten voorhanden om ereloon op te berekenen.

ii) Zorgbudget mensen met een handicap: art. 1, §1, 7° KB

Het zorgbudget mensen met handicap' moet worden opgenomen onder art. 1, §1, 7° KB. Dit wordt uitbetaald door de Zorgkas en is ook vrij besteedbaar en niet cumuleerbaar met PVB.

Dit is de eerste trap in de persoonsvolgende financiering en is het equivalent van het vrij besteedbaar budget in de tweede trap. (tweede trap werd reeds opgenomen in het KB onder art 1, §1, 7°). Aangezien de twee uitkeringen niet te cumuleren zijn, is het logisch dat ook eerste trap wordt opgenomen.

B. Tekstuele opmerking

In art. 1, §1, 14° KB is nog sprake van de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden. Dit is de oude benaming, thans is sprake van het 'zorgbudget voor ouderen met zorgnoden'.

2.2 KB art. 2 – Buitengewone ambtsverrichtingen

Uit de behandeling in de Kamercommissie justitie en de toelichting verleend door de minister blijkt dat het basisforfait van 1.000,00 EUR van toepassing is op een “gemiddeld” dossier. Zodra een dossier “meer dan gemiddeld” extra kosten en/of werk vraagt, kan de bewindvoerder vergoeding vragen zoals bepaald in artikel 2, § 2 KB. Aangezien het basisforfait voor talrijke dossiers een vermindering zal zijn t.a.v. de bestaande vergoedingsregeling lijkt het de OVB zinvol dat dit uitgangspunt door de minister wordt verduidelijkt in de toelichting bij het KB.

De OVB stelt voor dat de volgende elementen worden toegevoegd aan de lijst van ambtsverrichtingen die als buitengewoon worden beschouwd:

A. Toe te voegen elementen

i) Opmaak afbetalingsplannen buiten collectieve schuldenregeling

De OVB meent dat wanneer de bewindvoerder zelf een afbetalingsregeling opstelt buiten een collectieve schuldenregeling (hierna: CSR), dit als een bijzondere prestatie moet vergoed worden. Dit kan immers de aanvraag van een CSR vermijden en is derhalve kostenbesparend voor de beschermde persoon. Voorwaarde is wel dat de schulden niet te hoog zijn opgelopen. Bij CSR is er bovendien geen discussie als de bewindvoerder daarvoor een vergoeding vraagt.

ii) Indienen verzoekschrift collectieve schuldenregeling

Vaak is de administratie van het bewind een volledige puinhoop bij de aanstelling van de bewindvoerder, wat ook in vele gevallen dadelijk de reden vormt voor diens aanstelling. De extra vergoeding van 125,00 EUR het eerste jaar dekt de bijkomende kosten en prestaties niet.

Denk daarbij bv. aan een schoendoos vol (on)geopende post, met al dan niet leesbare en/of gescheurde brieven en facturen. Alvorens het verzoekschrift degelijk te kunnen indienen, moet de bewindvoerder alle schuldeisers aanschrijven om te vragen of er nog schulden zijn op naam van de beschermde persoon, hoeveel die bedragen en hoe die samengesteld zijn, enz. Tevens moet de bewindvoerder nagaan of het om 'terechte' schulden gaat: gaat het niet om overeenkomsten door de beschermde persoon afgesloten net na of voor de aanstelling van de bewindvoering? De beschermde persoon is vaak niet in staat om een degelijk antwoord te geven op al die vragen. Er komt dus heel wat werk en tijd bij kijken om dit alles uit te zoeken, zodat een vergoeding wenselijk is.

iii) Bewindvoerder over de persoon

Sinds de wijziging van de wetgeving in 2013 kan ook de beschermingsmaatregel over de persoon worden uitgesproken. De prestaties die betrekking op het bewind over de persoon, worden thans niet vergoed in het goedgekeurde wetsontwerp nr. 55K3544, ondanks het verzoek daartoe van de OVB. Dit niettegenstaande de bewindvoerder daarvoor ook prestaties verricht, bv. het deelnemen aan een zorgoverleg, medewerking aan het zoeken naar een gepaste woning/verblijf, ... en kosten maakt. Als er dus geen basisforfait wordt voorzien, dan is de OVB van mening dat een vergoeding in functie van de reëel gepresteerde uren van de bewindvoerder over de persoon dient te worden ingevoerd.

B. Tekstuele opmerking

- i) *Art. 2, §2, laatste lid KB - "De uitzonderlijke kosten van meer dan 500 € kunnen alleen worden terugbetaald indien hiertoe een voorafgaande rechterlijke machtiging werd verkregen."*

Vooreerst moet worden vermeld dat onder de thans geldende wetgeving de bewindvoerder zich niets mag uitkeren zonder voorafgaande taxatie door de Vrederechter ook niet voor bedragen lager dan 500,00 EUR. Om misbruiken te voorkomen is dit een essentieel basisprincipe. Deze zinsnede heeft m.a.w. geen meerwaarde.

Een andere interpretatie van de zinsnede zou kunnen luiden dat de bewindvoerder die buitengewone kosten wenst te maken van meer dan 500 EUR (bv. aankoop van een fiets voor de beschermde persoon), eerst machtiging moet vragen aan de vrederechter. Allicht heeft de wetgever een dergelijke interpretatie niet bedoeld daar deze geenszins werkzaam is in de praktijk.

ii) Art. 2, §1, 17° KB

Er is tweemaal sprake van art. 2, §1, 17° KB. 'De uitzonderlijke kosten' moeten allicht 18° zijn.